

DE UITVINDINGEN VAN DE TOEKOMST

ELECTRISCHE KRACHT DIRECT VAN DE ZON

door Thomas Alva Edison

(in een persgesprek met DUDLEY NICHOLS)

Na meer dan vijftig jaar van onafgebroken vruchtbaarheid in uitvindingen, gedurende welke hij niet alleen het elektrische tijdperk heeft ingeluid, maar ook voortdurend uitgebreid, gelooft Thomas Alva Edison dat wij nog slechts aan den rand staan van de groote nieuwe aera van Volt en Ampère, dat we nog alleen maar even onze voeten gedoopt hebben in den oceaan van uitvindingen en ontdekkingen.

Op twee en tachtigjarigen leeftijd vertelde Edison, de grootste uitvinder van de wereld, een prachtige oude baas met de warme vroolijkheid van een jongen in zijn mooi breed gelaat, en de geestelijke concentratie van een jong man in zijn heldere, blauwe oogen, aan schrijver dezes sommige dingen, die hem voor den geest zweefden met betrekking tot de toekomst.

Bijvoorbeeld meent Edison, dat de tijd gaat komen, dat de menschen de elektrische energie op groote schaal direct van de zon zullen betrekken. Sinds de eeuw van het stoomwezen begon, en de wereld, zooverre het den mensch betrof, wat sneller ging rollen, hebben wij geleefd van de spaarduitjes van de goede, oude zon. Steenkool is energie van de zon opgepot in planten, petroleum is hetzelfde opgepot in lagere diersoorten. Maar evenals alle spaarpenningen kunnen ook deze opraken, ofschoon Edison te dezen opzichte geen vrees koestert voor het menschedom.

„De mensch zal altijd in staat zijn aan de Natuur zooveel kracht te ontleenen, als hij noodig heeft,” zeide hij, en hij begon eenige manieren aan te toonen, waarop wij de pasmunt van de zon zouden kunnen oogsten, die voor het grootste gedeelte verspild wordt, alsof wij wezens zijn, die voortdurend in een regen van goudstukken loopen, en toch niet in staat om ons te bukken en er een van op te rapen.

De mensch zal niet alleen het middel vinden om al dit „geld” op te rapen, maar hij zal nog andere methoden uitdenken om die geweldige massa's energie te verkrijgen, welke hij in steeds meerdere mate zal noodig hebben, zijn intelligentie groeit en hij hunkert naar macht over de Natuur.

Ik bezocht den heer Edison in zijn villa Seminol Lodge bij Fort Myers in Florida. Als gewoonlijk werden de vragen en antwoorden opgeschreven. Want de man, die gedurende vijftig jaar in zijn verwonderlijk brein ongeveer elke veertien dagen een nieuwe ontdekking tot stand bracht, wiens brein industrieën in het leven heeft geroepen, wier rijkdom thans geschat wordt op vijfmaal al het geld, dat op de wereld in circulatie is, deze man is bijna stokdoof, een gebrek, dat alleen een nadeel is voor de anderen. Het stelt hem namelijk in staat om te denken en te peinzen, terwijl om hem heen de menschen kletsen of ander lawaai maken, en het is geen ernstig ongerief voor iemand, die door zijn eigen rijke natuur een „weggever” en geen „innemer” is. Gedurende zijn geheele leven heeft Edison wetenschap „ingenomen” met zijn oogen, door te lezen namelijk, en wat hij „uitgegeven” heeft, dat ging door zijn wonderbaarlijke werkmanshanden. „Alle menschen”, zegt Nicola Tesla (ook zoo'n toovenaar met electriciteit), „zijn of centripetaal of centrifugaal”, Thomas Alva Edison is centrifugaal, en de denkbeelden, ontsproten aan zijn diep ondoorgroendelijk rondsnoerend brein hebben de wereld wel niet in vuur en vlam gezet, maar dan toch doen trillen van electriciteit.

„Gelooft gij,” schreef ik, „dat het tijdperk van elektrische uitvindingen en ontdekkingen voorbij is?”

Zonder een oogenblik te aarzelen schreef Edison met vaste hand en een stomp potloodje: „Integendeel, het begint juist.”

Hij denkt nooit lang na. De waarheid is, dat hij meer over al deze dingen heeft nagedacht dan

eenige sterveling en het product van al deze vormalen gedachten is opgeslagen in de provisie-kamer voor dadelijk gebruik gereed. Maar „denken” doet Edison altijd, dat is een van zijn grootste merkwaardigheden. Ik heb hem op alle mogelijke plaatsen gadeslagen, in zijn laboratorium en aan een openbaren feestmaaltijd, toen de autoriteiten hem een eere-medaille aanboden, en steeds heb ik die vreemde uitdrukking van vergetelheid bij hem waargenomen, alsof hij zichzelf vergat in zijn overpeinzingen. Dit kan hij doen, omdat hij altijd op zijn gemak is, altijd origineel en zichzelf, terwijl zijn brein gedragen wordt door zijn eigen volmaakte steunpunten, onafhankelijk van de gejaagdheid van de overige wereld.

Men herinnert zich de omlijste spreuk, die bij zijn schrijftafel in het Orange-laboratorium hangt en aldus luidt: „Er bestaat bijna niets op de wereld, waartoe de mensch niet zijn toevlucht zou nemen teneinde de inspanning van werkelijk denken te vermijden.”

Edison gelooft, dat wij allen te weinig denken, in ieder geval veel minder dan waar wij toe in staat zijn. Onze hersenen zijn machines, denkt hij, die meestal slechts op 10 of 25% van haar capaciteit loopen. Dit geldt echter niet voor Edison; hij laat zijn groote machine altijd op 100% loopen, of in ieder geval dichter bij dit denkbeeldige punt dan eenig man van zijn tijd.

„Zijn de dagen van den onafhankelijken uitvinder voorbij?” vroeg ik.

„Neen,” antwoorde hij.

„Is hij vervangen door troepen werkers in fabriekslaboratoria? Dat wil zeggen, zijn de dagen van particulier onderzoek veranderd in een tijdperk van coöperatief onderzoek op het gebied der toegepaste wetenschap?”

„Neen,” zeide Edison.

„Nu dan, denkt u, dat de toekomstige uitvindingen zullen gedaan worden door particuliere individuen of door de groote commercieele laboratoria?”

„Voor het grootste gedeelte door de particuliere individuen,” schreef hij op, „of door den uitzonderingsmensch in het coöperatief laboratorium.”

Dit was iets geheel nieuws, want de algemeene opinie gaat daarheen, dat in de laatste tien jaren er geen plaats meer is voor den grooten particulieren uitvinder. Nu bracht ik mijn eigen nieuwsgierigheid naar wat Edison zijn leven lang tot uitvinden had aangehouden voor den dag.

Dus schreef ik: „Hebt u ooit iets willen uitvinden, omdat er geld mede te verdienen was, of gebeurde dit steeds om nieuwigheden voor het menschedom op te sporen?” En ik vroeg verder, of Edison even productief geweest zou zijn, indien een groote inrichting hem had gevoed en gekleed, en buiten alle financiële zorgen had gehouden.

„Ik deed altijd uitvindingen,” schreef hij ernstig op, „om geld te verkrijgen voor nieuwe uitvindingen.”

„Kunt u zich in het verschiets eenige ontdekking of uitvinding indenken, die een radikale omwenteling maakt, zoodat de elektrische industrie wordt omvergegooid, geheel veranderd, of tijdelijk ontwricht?”

„Ik kan mij zulk een ontdekking niet indenken, maar alles is mogelijk.”

„Denkt u, dat de nieuwe ontdekkingen zullen plaats hebben op het gebied van de radio of op het oude gebied van draad-electriciteit?”

„Ik denk, dat draad-electriciteit overheerschend zal zijn, tenzij er een groote nieuwe ontdekking komt, waaraan wij nu nog niet denken.”

De Edison-postzegel, die dezer dagen door de Amerikaanse posterijen ter gelegenheid van het gouden jubileum der elektrische gloeilamp in circulatie is gebracht.